

บทที่ 7

บทสรุป

7.1 สรุป

การค้นคว้าอิสระเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบริการวารสารและโสตทัศนวัสดุของสำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก จังหวัดลำปาง ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุของสำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก จังหวัดลำปาง โดยในระบบเดิมมีการจัดเก็บข้อมูลอยู่ในรูปแบบเอกสาร และในกรณีที่จะค้นหาข้อมูลทำได้ล่าช้า ไม่สะดวกและทันกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลในระบบใหม่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการวารสาร โสตทัศนวัสดุ เช่น ซีดีรอม เป็นการช่วยให้บรรณารักษ์จัดเก็บข้อมูลและลงรายการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว และทำให้ทราบถึงความต้องการของผู้ใช้ที่มีต่อทรัพยากรประเภทวารสารและโสตทัศนวัสดุ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการบอกรับทรัพยากรเข้าห้องสมุดให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้

ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลวารสารและโสตทัศนวัสดุของสำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก จังหวัดลำปาง ผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้ศึกษาในระหว่างเรียนมาปฏิบัติ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขั้นตอน โดยเริ่มต้นจากการสัมภาษณ์บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ สำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาระบบงานเดิมและผู้ใช้ได้ให้ความต้องการใช้ข้อมูล ตัวอย่างเอกสารและรายงานต่างๆ ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ระบบตามความต้องการของผู้ใช้

เมื่อทราบความต้องการของผู้ใช้แล้ว ลำดับต่อไปคือการออกแบบระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุใหม่เพื่อรองรับการทำงานแบบอัตโนมัติ โดยใช้เครื่องมือต่างๆ ในการออกแบบได้แก่แผนผังกระแสข้อมูล และแผนผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเอ็นทิตี

ต่อจากนั้นได้วิเคราะห์และออกแบบฐานข้อมูล โดยใช้การออกแบบฐานข้อมูลเป็นฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ และใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์เอกเซล 97 เป็นเครื่องมือจัดการฐานข้อมูล

หลังจากได้ฐานข้อมูลแล้ว ต่อไปคือการออกแบบและพัฒนาโปรแกรม ซึ่งเป็นการทำงานแบบระบบคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โดยผู้วิจัยได้เลือกโปรแกรม ไมโครซอฟท์วิซวลเบสิก 6.0 ซึ่งใช้ในการเขียนโปรแกรม และใช้โปรแกรมคริสตัลรีพอร์ตในการออกรายงาน ในส่วนการติดต่อกับผู้ใช้งานโปรแกรมทางผู้วิจัยได้ออกแบบแยกเป็นเมนูดังนี้คือ สมาชิก ระบบการจัดการ ลงทะเบียนรับวารสารวัสดุ ยืม-คืน สืบค้น รายงาน Help ส่วนควบคุม

ขั้นต่อไปเป็นการทดสอบระบบ โดยทำการบันทึกข้อมูลเบื้องต้น หลังจากนั้นให้ทางบรรณารักษ์ทำการบันทึกข้อมูล การสืบค้นข้อมูล แล้วทำการยืม - คืน โดยห้องสมุดเริ่มใช้โปรแกรมระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุในเดือนตุลาคม 2546 และทดลองประมวลผลแล้ว ระบบได้รับการตรวจสอบและทดลองโดยบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่สำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก และตรวจสอบในส่วนของการสืบค้นโดยผู้ใช้บริการห้องสมุด ผลสรุปว่าพอใจในการทำงานของระบบฐานข้อมูลวารสารและโสตทัศนวัสดุของสำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก จังหวัดลำปาง

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลการใช้โปรแกรมระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุของสำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก โดยแจกแบบประเมินการใช้ระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุให้กับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด 10 ฉบับ และผู้ใช้บริการเป็นจำนวน 30 ฉบับ ซึ่งได้รับคืนจำนวน 40 ฉบับ และสามารถสรุปจากแบบประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 7.1 การประเมินการใช้โปรแกรมระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุ สำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก จังหวัดลำปาง (สำหรับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่)

ลักษณะการใช้โปรแกรมด้านต่าง ๆ	มากที่สุด 5 (%)	มาก 4 (%)	ปานกลาง 3 (%)	น้อย 2 (%)	น้อยที่สุด 1 (%)	ค่าเฉลี่ย
1. ความสะดวกต่อการใช้งานของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่	80	20				4.8
2. ช่วยลดขั้นตอนการทำงานจากเดิมที่เคยปฏิบัติอยู่เป็นประจำ	70	30				4.7
3. การจัดวางเครื่องมือการใช้งานโปรแกรมบนจอภาพมีความสะดวกต่อผู้ใช้	60	30	10			4.5
4. โปรแกรมใช้งานง่าย มีการลำดับขั้นตอนการทำงานที่เป็นลำดับ	60	30	10			4.5
5. หน้าต่างการใช้งานโปรแกรมไม่ซับซ้อนและเข้าใจง่าย	60	30	10			4.5
6. ข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลความถูกต้อง รวดเร็ว และความเป็นอัตโนมัติ	60	20	20			4.4
7. มีการอธิบายการใช้งานของกลุ่มมือการใช้โปรแกรมมีความสะดวกและชัดเจน	50	30	20			4.3

ลักษณะการใช้โปรแกรมด้านต่าง ๆ	มากที่สุด 5 (%)	มาก 4 (%)	ปานกลาง 3 (%)	น้อย 2 (%)	น้อยที่สุด 1 (%)	ค่าเฉลี่ย
8. การประมวลผลของโปรแกรมหลังการใช้งานมีความถูกต้อง	50	30	20			4.3
รวมค่าเฉลี่ย						4.5
คิดเป็นเปอร์เซ็นต์						90

จากตารางที่ 7.1 แสดงการประเมินการใช้โปรแกรมระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุ สำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก จังหวัดลำปาง พบว่าผลการประเมินการใช้โปรแกรมระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุ สำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก ในการช่วยลดขั้นตอนการทำงานที่เคยปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ในระดับที่มากที่สุด สำหรับการใช้งานในด้านต่างๆ คือ ข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลของโปรแกรมมีความถูกต้องรวดเร็วและเป็นอัตโนมัติ โดยมีผลการประเมินที่ค่าเฉลี่ย 4.7 รองลงมาคือ โปรแกรมมีความสะดวกต่อการใช้งานของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่นอกจากนี้โปรแกรมยังใช้งานง่าย มีขั้นตอนการทำงานที่เป็นลำดับ และโปรแกรมมีหน้าต่างการทำงานที่ไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย ซึ่งมีผลการประเมินที่ค่าเฉลี่ย 4.5 เท่ากัน รองลงมาคือ นอกจากนั้นการจัดวางเครื่องมือการใช้งานโปรแกรมบนจอภาพมีความสะดวกต่อผู้ใช้ ซึ่งมีผลการประเมินที่ค่าเฉลี่ย 4.4 ในส่วนของการประมวลผลของโปรแกรมหลังการใช้งานมีความถูกต้องและการอธิบายการใช้งานของกลุ่มมือการใช้โปรแกรมมีความสะดวกและชัดเจน ซึ่งมีผลการประเมินที่ค่าเฉลี่ย 4.3 เท่ากัน

สรุปการประเมินการใช้โปรแกรมระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุ สำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก จังหวัดลำปางสำหรับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดที่ 4.50 คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้เท่ากับ 90.00 %

ตารางที่ 7.2 การประเมินการใช้โปรแกรมระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุ สำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก จังหวัดลำปาง (สำหรับผู้ใช้บริการ)

ลักษณะการใช้โปรแกรมด้านต่าง ๆ	มากที่สุด 5 (%)	มาก 4 (%)	ปานกลาง 3 (%)	น้อย 2 (%)	น้อยที่สุด 1 (%)	ค่าเฉลี่ย
1. ความสะดวกต่อการใช้งานของผู้ใช้บริการ	50.00	33.33	16.67			4.33
2. ช่วยให้ผู้ใช้ค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและตรงกับความต้องการมากขึ้น	56.67	43.33				4.57
3. การจัดวางเครื่องมือการใช้งานโปรแกรมบนจอภาพมีความสะดวกต่อผู้ใช้	53.33	33.33	13.34			4.40
4. โปรแกรมใช้งานง่าย มีการลำดับขั้นตอนการทำงานที่เป็นลำดับ	50.00	36.67	13.33			4.37
5. หน้าต่างการใช้งานโปรแกรมไม่ซับซ้อนและเข้าใจง่าย	60.00	40.00				4.60
6. ข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลความถูกต้อง รวดเร็ว และความเป็นอัตโนมัติ	53.33	43.33	3.33			4.50
7. มีการอธิบายการใช้งานของกลุ่มเครื่องมือใช้โปรแกรมมีความสะดวกและชัดเจน	56.67	36.67	6.66			4.50
8. การประมวลผลของโปรแกรมหลังการใช้งานมีความถูกต้อง	60.00	33.33	6.67			4.53
รวมค่าเฉลี่ย						4.48
คิดเป็นเปอร์เซ็นต์						89.50

จากตารางที่ 7.2 แสดงการประเมินการใช้โปรแกรมระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุ สำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก จังหวัดลำปาง พบว่าผลการประเมินการใช้โปรแกรมระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุ สำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก มีหน้าต่างการใช้งานโปรแกรมไม่ซับซ้อนเข้าใจง่ายในระดับที่มากที่สุด คือค่าเฉลี่ย 4.60 ส่วนการใช้งานในด้านต่างๆ คือ โปรแกรม

ช่วยให้ผู้ใช้ค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและตรงกับความต้องการมากขึ้น โดยมีผลการประเมินที่ค่าเฉลี่ย 4.57 รองลงมาคือ การประมวลผลของโปรแกรมหลังการใช้งานมีความถูกต้อง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลมีความถูกต้องรวดเร็ว และความเป็นอัตโนมัติ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ โปรแกรมมีการอธิบายการใช้งานของกลุ่มมีความสะดวก และชัดเจน คือมีค่าเฉลี่ย 4.50 นอกจากนี้การจัดวางเครื่องมือการใช้งาน โปรแกรมบนจอภาพมีความสะดวกต่อผู้ใช้ ซึ่งมีผลการประเมินที่ค่าเฉลี่ย 4.40 ส่วนโปรแกรมใช้งานง่าย มีการลำดับขั้นตอนการทำงานที่เป็นลำดับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และ โปรแกรมมีความสะดวกต่อการใช้งานของผู้ใช้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33

สรุปการประเมินการใช้โปรแกรมระบบวารสารและโสตทัศนวัสดุ สำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก จังหวัดลำปางสำหรับผู้บริการ มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดที่ 4.48 คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้เท่ากับ 89.50 %

7.2 ปัญหาของระบบ

ในการพัฒนาระบบครั้งนี้มีข้อจำกัดของการพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบริการวารสารและโสตทัศนวัสดุของสำนักหอสมุดวิทยาลัยโยนก จังหวัดลำปางดังนี้

1. ระบบงานวารสารและโสตทัศนวัสดุที่พัฒนาขึ้นมานี้ยังขาดในส่วนของการพัฒนาขึ้นบนเว็บ เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล และผู้ให้บริการสามารถตรวจสอบทรัพยากรที่ได้ยืมออกจากห้องสมุด และทราบถึงกำหนดส่งคืน
2. รายงานในเชิงสถิติควรจะต้องมีการพิมพ์เป็นกราฟให้โดยอัตโนมัติ เช่นรายงานการยืม – คืนวารสารและวัสดุ รายงานวารสารและวัสดุที่มีผู้ยืมมากที่สุด

7.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อมูลในส่วนที่เป็นนักศึกษาสมาชิกควรจะนำข้อมูลมาจากงานทะเบียน เพื่อไม่ให้ข้อมูลมีความแตกต่างกันและสะดวกในการสมัครสมาชิกใหม่เพราะสามารถ ถ่ายโอนข้อมูลมาได้โดย
2. การพัฒนาโปรแกรมบนเว็บ ควรใช้โปรแกรม เอ เอส พี เพราะผู้วิจัยใช้โปรแกรมฐานข้อมูลเป็นไมโครซอฟท์เอกเซล 97 ในการจัดเก็บข้อมูลในฐานข้อมูล
3. ควรนำระบบบาร์โค้ดมาใช้ในการยืม – คืนวารสารและวัสดุ เพื่อความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เพราะเจ้าหน้าที่ไม่ต้องป้อนรหัสวารสารวัสดุในการยืม – คืน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved